

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Dr. Szilágyi Hugó*
Cím: *Felfüggesztik a fővárosi közgyűlést*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp

(Hely)

1918 nov 8

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

352 "1918"

Osztályozás

Tárgy
352

Hely

Idő
"1918"

Személy

Felfüggesztik a fővárosi közgyűlést **Törvényjavaslat a fővárosi törvény revíziójáról és az átmeneti időszakról —** **Uj rendszer — új vezetők — Tisztviselők, alkalmazottak szervezkedése**

A forradalom vihára végigszántott a városháza berkein, klikkjein, tanácsán, közgyűlésén. Az első napokban olyan volt a városháza, mint egy óriási kaszárnya. Idegen emberek, polgárok és katonák vegyesen özönlöttek el a hivatalos helyiségeket és a folyosókat. Ma már csak az egyik udvart foglalják el a katonák és csak a nagy tanácssteremben dolgoznak a Nemzeti Tanács tagjai, élükön Hock Jánossal.

Fejtelenség, kapkodás, rémület volt a forradalom mézesnapjaiban a tanács tagjai között. Azt hitték, hogy összedől a világ, megszűnik az adminisztráció folytonossága, szétkergetik a tanácsnokokat és a többi hivatalnokokat. Lassan-lassan aztán újból megindult a városházi hivatalok munkája és most relativ nyugalom van, mindenki Harrer Ferenc alpolgármesterben bizik, aki a tanács és a Nemzeti Tanács közvetítője és akinek köszönhető, hogy a népkormány nem nyul a fővárosi autonómiájához és nem küld kormánybiztost a város nyakára.

Abban senkisé is kételkedik, hogy a fővárosra is új korszak köszönt. A nagy tisztogatást a törvényhatósági bizottságnál kezdik. Ugy értesülünk, hogy a kormány megbizta Harrer alpolgármestert egy törvényjavaslat készítésével, amely intézkedni fog a végleges rendszerváltozásra való átmenetről. A törvényjavaslat a városházán elterjedt hírek szerint mindössze négy paragrafusból áll. Az első pont kimondja, hogy

a képviselőház utasítja a belügyminisztert, Budapest törvényhatósági bizottságának azonnali felfüggesztésére.

A közgyűlés hatáskörét a tanács veszi át, a közigazgatási bizottságét pedig a főpolgármester. A törvényjavaslat szerint a képviselőház egyúttal utasítja a kormányt, illetve a belügyminisztert, hogy haladéktalanul készítse el az új fővárosi törvényt, amely magában foglalja az új fővárosi, községi választójogra vonatkozó, az országos választási törvény alapelvein nyugvó rendelkezéseket. Az új fővárosi törvényt tartalmazó javaslat a legrövidebb időn belül fog foglalkozni az az országgyűlés, amely az alkotmányozó gyűlés munkájának elvégzése után ül majd össze.

Ezt a rendelkezést nem tartjuk szerencsésnek, mert a gyakorlatban ez annyit jelent, hogy az átmeneti állapot — hónapokig eltarthat. E szerint ugyanis előbb megvárják az alkotmányozó gyűlés összehívását, aztán a választásokat, az alkotmányformáról való döntést, az új országgyűlés egybehívását, megválasztását, s csak azután fogják hozzá az új fővárosi törvényjavaslat tárgyalásához és csak a javaslatnak törvényerőre emelkedése után választhatna Budapest új képviselőtestületét. Nem helyes ez a megoldás, mert a tanácsnak az átmeneti időre korlátlan hatalmat biztosít és mert végeredményében rendcsinálás helyett teljes anarchiára vezet. Harrer alpolgármester négyszakaszos törvényjavaslatát egyébként a

kormány a Ház első ülésén nyújtja be azokkal a törvényjavaslatokkal együtt, amelyeket 24 órán belül óhajt letárgyaltatni.

Mindenki tisztában van azzal, hogy a főváros éléről a legközelebbi jövőben távozni fognak azok, akik ha egyébként kitűnő, tehetséges, puritán emberek is, nem tudnak beleilleszkedni az új politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi szellembe, légkörbe. Közigazgatási büntetőexpediőről szó sem lehet, nem fognak elkergetni a helyükről polgármestereket, tanácsnokokat, akik semmiben sem vétkesek. Csak arról van szó, hogy a tanács egyik tagja levonja az új helyzet konzekvenciáját és önként távozik. Ugy tudjuk, hogy Bódy Tivadar polgármester sem ragaszkodik ahhoz az álláshoz, amelyet becsülettel, szorgalommal, tehetséggel töltött be, hanem hosszabb szabadságra óhajt menni és kész visszavonulni a fővárosi vezetésétől. A főváros ügyeit ebben az esetben Déri alpolgármester

vezetné addig, amig az új alapon összeülő közgyűlés *ujjálakítja a tanácsot*. Ma még korai a kombináció, de kétségtelen, hogy ennél az újalakulásnál a főváros vezetése *Harrer Ferenc* alpolgármester és *Wildner Ödön* tanácsnok kezeibe fog jutni. Ők ketten már korábban is élénk szellemi és baráti kapcsolatot tartottak fenn azzal az irányzattal, amelyet a forradalom győzelemhez segített. *Bárczy István* főpolgármester sem személyi okokból távozna helyéről, hanem azért, mert az új fővárosi törvény minden valószínűség szerint *véglegesen megszünteti a főpolgármesteri állást*.

A forradalom szabaddá tette a főváros tisztviselőinek, alkalmazottainak szervezkedését is, amelyet addig nem jó szemmel néztek a város házán. Már háromnegyed esztendővel ezelőtt megalakult a *Városi Alkalmazottak Országos Szövetsége*, amely tulajdonképpen a szociáldemokrata pártnak volt egyik szabadszervezete s amelynek élén kezdettől fogva dr. *Czöbel Ernő* tanár állott. A szervezkedés korábban leginkább a tanítószázalékban folyt, most azonban a tisztviselők, alkalmazottak, munkások, ápolónők stb. is tömegesen csatlakoztak hozzá, sőt a tanács egyik tagja, *Wildner Ödön* tanácsnok is belépett a szövetségbe. A V. A. O. Sz. néhány nappal ezelőtt viharos gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy ügyosztályonként, hivatalonként szervezkedik és minden ügyosztály, minden hivatal *bizalmi férfiakat* küld ki a maga kebeléből. A bizalmi férfiak testülete — mintegy 300 ember — már össze is ült és bizottságot küldött ki egyrészt a *szervezeti szabályzat* kidolgozására, másrészt pedig egy *memorandum* szerkesztésére. A memorandumot, amely az alkalmazottak kívánságait tartalmazza, már legközelebb fogja tárgyalni előbb a bizalmi férfiak testülete, majd a 7—8000 tagból álló szabadszervezet egyeteme.

Dr. Szi ágyi Hugó.